Cana asobnaha numaru 20 hr. Przesyłka opłacona ryczałtem.

Nr. 30. Niadziela, 5 Wieraśnia 1926 h. Hod II (X).

BIEŁARUSKAJA KRYNICA

TYDNIOWAJA SIALANSKAJA HAZETA

Adres Redakcyi i Adm.: Wilnia, Połackaja 4—10. Redakcyja adčyniena ad 9 h. ran. da 7 h. wieč.

„Biełaruskaja Krynica" kaštuje: na hod 8 zł.; na paŭhoda 4 zł., na 3 mies. 2 zł., na 1 mies. 1 zł.

PIERŠY ARCYBISKUP i BIEŁARUSY.

Zhodna z Kankardatam, padpisanym miž Watykanam i Polščaj, Wilenskaje biskupstwa atrymała hodnaść arcybiskupstwa. Na hetu pasadu, paśla śmierci arc. Cieplaka, naznačany arcybiskupam biskup Łomžynski J. E. Jałbžykoŭski, jaki 8 wieraśnia siol. h. adbudzie swoj uračysty inhres u Wilenskuju Katedru i ad hetaha času pačnie swaju pastyrskuju pracu ŭ Wilenskaj archidyecezii.

Dziela pryniaćcia Arcybiskupa Wilenskaje polskaje hramadzianstwa na čale z bisk. sufr. Michalkiewičam, arhanizawała adumysłowy Kamitet, jaki ŭžo pracuje niešta sa dwa miesiacy. U hety Kamitet, jak treba było spadziawacca, pradstaŭnikoŭ ad Biełarusaŭ-katalikoŭ nie zaprasili. Kali-b heta rabiła adno tolki polskaje hramadzianstwa świeckaje, dyk nia było-b i dziwa, bo-ž jano, za duža małymi wyniatkami, kab prymieła, dyk nas prahłynuła-b, a biskupaŭ i kaścioł zaŭsiody ŭžywała da swaich nacyjanalna-palityčnych metaŭ. Ale na žal na čale arhanizacyjnaha K-tu staŭ biskup Michalkiewič, jaki i tut nia zmoh być čaławiekam sprawiadliwym i biskupam katalickim. Trudna, zadaloka zajšoŭ u słužbie silnym hetaha świetu!...

Nastroj Wilenskaha polska-nacyjanalistyčnaha źwiarynca, stworany adčaści bp. Michalkiewičam, widać, krychu pierapałochaŭ i Arc. Jałbžykoŭskaha, kali i jon, jak pračuwajem, na swaim inhresie ŭ katedry papieskuju „bullu" maje čytać tolki pałacinie i papolsku. Pa biełarusku i litoŭsku čytać nie manicca.

Adnak chočam wieryć, što kali Arcybiskup da nas prybudzie, razhledzicca ŭ našym žyćci i pačnie swaju pracu, to akažycca pastyram dla ŭsich, a hetym samym i dla nas Biełarusaŭ-katalikoŭ.

Archidyecezija Wilenskaja što da ludnaści pradusim biełaruskaja. U byŭšaj Wilenskaj hub. biełarusaŭ katalikoŭ naličajecca: u pawietach Dziśnienskim, Pastaŭskim, Wialejskim, Wałožynskim da 95 proc., u pawietach Wilenskim, Świancianskim i Aśmianskim da 60—70 prac. (rešta stanowiać Litoŭcy i niaznačny pracent Palaki).

Krycha Biełarusaŭ katalikoŭ znachodzicca tak-ža i ŭ Trockim paw. byŭšaj Wilenskaj hub.

U byŭšaj hub. Hrodzienskaj lik Biełarusaŭ katalikoŭ u roznych pawietach wyhladaje hetak: u Hrodzienskim, Waŭkawyskim, Słonimskim, Sakolskim da 60—80 proc.

Na aznačanych abšarach biełaruskaja katalickaja ludnaść budzicca da świadomaha narodnaha žyćcia i časta hołasna zajaŭlaje ab prawoch swajej biełaruskaj mowy i ŭ žyćci relihijna-kaścielnym.

Nieadkładnyja patreby biełarusaŭ katalikoŭ, jakija zmoža zdawolić J. E. Arcypastyr, buduć hetkija:

1) U Duchoŭnaj Wilenskaj Seminaryi pačać wykładańnie biełaruskaj mowy, literatury, historyi.

2) Dla Wilenskich Biełarusaŭ katalikoŭ wyznačyć adzin asobny kaścioł.

3) Wydać ahulnyja normy duchawienstwu što da ŭžywańnia biełaruskaj mowy pa kaściołach u biełaruskich parafijach.

Spaŭnieńnie hetych patrebaŭ choć pokul što zadawoliła-b Biełarusaŭ katalikoŭ.

Spadziajomsia, što Arcypastyr ščyra ŭsio heta woźmie da serca i nie adapchnie nas ad siabie.

Słowy da našaha duchawienstwa.

Nadta časta ŭwa ŭsich hazetach i knižkach biełaruskich čuwać hołas, što čas nam Biełarusam budzicca, čas bracca da raboty nad našym narodnym adradžeńniem. Dyk da kaho-ž hety hołas kirujecca? Adnosicca jon da kožnaha Biełarusa, ale pradusim adnosicca jon da tych, katoryja mohuć jaho ŭ čyn uwadzić... Pamiž hetymi pazwanymi da pracy adradžeńnia narodnaha — stajać pradusim tyja, katoryja majuć na meci pradusim dušu narodu, duchoŭniki — jak ksiandzy katalickija, tak i prawasłaŭnyja...

Ale ci heta praŭda, što praca nad adradžeńniem narodu lažyć u abwodzie pracy duchoŭnika, a nawat jość jaho wialikim abawiazkam? Tak, praŭda — i to wialikaja, świataja! Hawora ab hetym zdarowy rozum, hawora historyja, hawora žyćcio.

Na pieršy pahlad zdajecca, što praca nad adradžeńniem kulturalnym narodu jość paza abawiazkami duchoŭnika, a nawat praciŭna im. Ale heta tolki tak zdajecca, bo sapraŭdy — inačaj jość. Treba tolki ŭdumacca, uziać, jak haworać, hołaŭ u ruki, i tak pahladzieć, jak hawora rozum — heta iskra Božaja, šukajučaja praŭdy.

I rozum nam skaža, što možna, a čaho nia možna. Skaža jon nam, aświečany nawukaj i łaskaj Božaj, što duchoŭniku nia možna wiaści takuju pracu, u asnowie jakoj lažyć nia ideja Praŭdy, a fałšu. Praŭdaj jość, što každy narod maje prawa zdabywać toje, što patrebna jamu da ščaścia — bo prawa da ščaścia, pažadańnie ščaścia — daŭ jamu Boh — i daŭ kožnamu narodu. Daŭšy pažadańnie ščaścia, pakazaŭ i darohu da ščaścia: heta nawuka Chrystowa. I dla taho pracawać zhodna z ducham, z nawukaj chryścijanstwa nad duchowym raźwićciom — heta znača pracawać na fundamenci relihii, praŭdy i miłaści. Zdabywać toje, da čaho narod maje prawa — heta znača — pracawać dla praŭdy, dla sprawiadliwaści — i takaja praca nie panižaje duchoŭnika. Što druhoje jość — ciahnuć dla narodu toje, da čaho jon nia maje prawa, pryswojwać dla swajho narodu toje, što naležyć da druhoha narodu, da druhoj častki ludzkaści — o, takaja praca — heta šawinizm, heta hańba — i ad takoj pracy jak najdalej.

Ale pašto-ž heta pišu? Pišu dla taho, što jak hawora majo pierakanańnie, wybiła hadzina, adazwaŭsia wialiki zwon historyi, pryzywajučy nas da pracy... Wialikaja ideja adradžeńnia narodu našaha idzie jak mahučaja siła ŭpierad...

I hledziačy na heta, zapytajmo siabie, ci my majem prawa stajać? My, duchoŭniki prawadyry ducha narodu, pastyry jaho, ci majem prawa astacca ad swajej stady? Musim skazać, — što nie! My musim iści, musim unosić u adradžajučysia narodny arhanizm zdarowyja siły — idei chryścijanskija; słowam, musim chryścić hety mahutny ruch... Heta dla nas halina misyjnaja, apostalskaja. U imia hetaj idei da pracy — a pačujem siłu... Ideja wialikaja dadaje siły, pieramahaje ŭsio. Praŭda, što praca heta nia lohkaja, ale dla wialikaj idei treba, abo štość zrabić, abo ŭmierci dla jaje...

Tak, umierci... i jość katoryja ŭmirajuć z tym wialikim, światym pierakanańniem, što pracawali dla wialikaj idei... Pojdziem na świežuju mahiłu ś. p. Ks. K. Stepowiča, pieśniara našaha, paŭsłuchajemsia ŭ jaho pazahrabowuju liru dušoj našaju, wieraj našaj, a pačujem heta... I daj Boh, kab ŭsie my pačuli i zrazumieli horkija dla nas słowy jaho liry: ...„Ksiandzočki... Wy... aŭtary świacili... Z narodam-ža wy nia byli!!!“

K. Sakolski.

Rodnaja wioska.

Pamiž horaŭ adzinoka
Sumna pahladaje
U łachčyncy u šyrokaj
Wiosačka małaja.

Pamiž rečak la darohi
Raskinuliś chatki,
Strechi jak kažuch ubohi —
Ich pakryli łatki.

Tut wakoł harysta pole,
Sienažać u hrudzie,
I uściaž biada-niadola
Z chaty ŭ chatu błudzie.

Jaje tolki jość dawoli —
Čuć nia ŭ kožnaj chacie,
A što woli, lepšaj doli —
Nielha dačakaci.

Dzie jana ŭwieś čas marudzie —
Wiestki my nia majem;
I da nas kali prybłudzie —
Usio jašče nia znajem.

St. S-ič.

Ziaziula.

Siadzić ziaziula na suku
I kukuje ŭsio: „kuku, kuku...
Służu ja Palaku, Palaku...“
Palak słuchaŭ i śmiajaŭsia:
Kaz ziaziuli padabaŭsia...
Ziaziulaž kukawała, kukawała,
Až narešcie pierastała.
Zaśmiajałasia jana:
Oj, z takoha bałwana,
Što jon wieryć choć kamu,
Chto sałžeć hetak jamu.

J. Bylina.

Da nas pišuć.

KUTOK — DRUHIM U PRYKŁAD.

Baradzieničy, Brasłaŭskaha paw. U našych Baradzieničach 22, 23 i 24 minułaha mies. adbywałasia sorakhadzinnaje nabaženstwa. Na hetu ŭračystaść u nas zwyčajna źbirajecca mnoha narodu. Ale sioleta to było narodu badaj bolš jak zaŭsiody. Sioleta ciahnuła narod da nas wiestka ab pryjeździe da nas biełaruskich pasłoŭ. I sapraŭdy, 22 žniŭnia ŭ niadzielu pasły našy Ks. A. Stankiewič i B. Rahula wystupili da narodu z pramowami. Pieršy pramaŭlaŭ Ks. Stankiewič. Jon hawaryŭ ab palitycy Piłsudskaha da nas Biełarusaŭ i ab pracy Biełaruskaha Pasolskaha Klubu ŭ sprawie aświety. Z pramowy našaha pasła dawiedalisia my, što Piłsudski taki-ž samy dla nas „dobry", jak i inšyja.

Druhim pramaŭlaŭ pasoł Rahula; hety tałkawaŭ ab reformie rolnaj, ab padatkach, ab administracyi, ab polskich partyjach i ab ich adnosinach da nas. Z pramowy jaho my dawiedalisia, što polskija adnosiny da nas, jak byli pahanyja, takimi-ž i astalisia i što treba nam arhanizawacca ŭ swaje biełaruskija sialanskija arhanizacyi.

Tysiačnyja hramady narodu z poŭnym dawierjem słuchali swaich pasłoŭ, dyk ničoha dziŭnaha, što kali ŭ kancy niejki asadnik-špik začaŭ pleści niejkija bredni na pasła Rahulu, dyk na jaho pačali kryčać jak na waŭka.

Pišučy ab hetym, mušu tak-ža prypomnić jašče ab ważnaj sprawie ŭ tych-ža našych Baradzieničach. A hetaj sprawaj jość teatr. Treba wiedać, što dziakujučy zachadam našaha probašča Ks. W. Šutowiča ŭ nas duža časta adbywajucca pradstaŭleńni. Dyk i padčas świata adbywalisia jany ŭsie try dni pa nabaženstwie. Ihrali takija štuki: „Mikitaŭ Łapać", „Ptuška Ščaście", „Modny Šlachciuk", „Pinskaja Šlachta" i inš.

Dziela padhatoŭki hetych štuk na scenie mnoha tak-ža pracawaŭ małady Biełarus, što niadaŭna skončyŭ Biełaruskuju himnaziju ŭ Wilni M. Piaciukiewič, a tak-ža miajscowyja Biełarusy, jak Rydzika, staršynia hurtka Bieł. Inst. Haspadarki i Kultury ŭ Baradzieničach, Bejnarowič i šmat inšych. Ahułam moładź Baradzienickaja, jak chłopcy, tak i dziaŭčaty niamała pracujuć na poli rodnaha teatru i niamała ŭ hetaj pracy wykazwajuć zdolnaściaj.

Ciapier ludcy našy dumajuć, jak-by ŭ nas załažyć choć niekulki škoł biełaruskich, bo ŭžo ŭsie prakanalisia, što z polskich tołku mała, ale jak tam z hetym budzie, chto jaho wiedaje. Bliski Susied.

„KULTURA".

W-ka Aleški-Paniźzie, Świancianskaha pawietu. Dziŭnaja ŭ nas pašyrajecca „kultura". Zdajecca tut i ludzi takija, jak i ŭsiudy i moładź, jak moładź, a robiać nia tak, jak u ludziej. Niama zhody miž susiedziami haspadarami, a na ich hledziačy i dzieci kałociacca miž saboj. Najcikawiej heta toje, što wiaskowyja chłopcy nia mohuć dajści da ładu sa swaimi dziaŭčatami. Bo chłopcam lepš padabajucca dziaŭčaty z čužych wiosak, a tak-ža i dziaŭčaty prapadajuć achwotna za čužymi chłopcami. Nia wychodzie heta na dabro! Časta chłopcy z daloka prychodziać z muzykaj u našu wiosku na skoki. Usie tady schodziacca ŭ chatu, dzie skačuć. Matki to-ž nia ŭsiedziać doma, i im duža chočycca pahladzieć na swaich skačučych dačok. Najbolš matkam padabajucca tyja dziaŭčaty, katoryja časta chodziać „chaładacca" (chiba im zdajecca, što takija dobra skačuć, što moracca). Akazałasia, što adnej dziaŭčynie z našaje wioski takoje „chaładańnie" duža paškodziła. Jana pačuła siabie błaha; pazwaŭšy swaju matku pašła až na pole, dzie jej, zusim nia prošany, bacian prynios synka. Kab zaciorci śled abiedźwie matki ŭziali dy j zakapali nawarodka ŭ ziamlu.

Na ich niaščaście niechta padhledziŭ ŭsio heta dyj nia zmaŭčaŭ, sprawa pačała wychodzić na wierch. Spałochanyja matki ŭziaŭšy z pola nawarodka pierachawali jaho na mohiłki pad stoŭpam płotu. Ale hetym zacikawiłasia ŭžo i palicyja i matki musili da ŭsiaho pryznacca.

Dyk woś jakaja stałasia ŭ nas hańba nia čuwanaja. Zdareńnie hetaje ŭsie ŭ nas prypisywajuć „kul-

Što pišuć ab nas.

„Polak Katolik", što wychodzić u Waršawie, 11 žniŭnia siol. hodu źmiaściŭ staćciu pad zahałoŭkam: „Ruch białoruski, a katolicyzm". U hetaj staćci miž inšym haworycca:

> ...„Časć Biełarusaŭ wytrywała na mukach, nie sahnułasia pad strašnym teroram carskaj ułady i astałasia wiernaj Kata lictwu. Siańnia što-raz čaściejšyja pajaŭlajucca zwaroty da Katalictwa i nia možna sumlawacca, što budučyna Biełarusaŭ całkom źwiazana z pawarotami da wiery dziadoŭ — unijataŭ, u hetym sutnaść ich ducha, ich najhłybiejšaja praŭda bytu. Nia moža raźwiwacca duchowa narod, adarwany ad hetaj swajej praŭdy.
>
> Siarod biełaruskich palitykaŭ istnuje kirunak, šukajučy apory ŭ katalickaj huščy. Heta jość „Biełaruskaja Chryścijanskaja Demokracyja". Učaście ŭ pracy jaje niekulki ksiandzoŭ, zdajecca, pawinna hwarantawać jej charaktar katalicki i bolš pawažny i račowy!
>
> Heta jość adziny kirunak biełaruski, katory swajej ideolohii nia ŭziaŭ z Rasiei, katory maje padstawy, adpawiadajučyja źmiestu miascowaha žyćcia i tradycyjam sužyćcia bratnich narodaŭ Polskaha i Biełaruskaha.
>
> Ale heta tolki teoryja. Praktyka palityčnaha žyćcia psuje hety kirunak. Bieł. Chrysc. Demokracyja paddajecca nastrojam ahulnym, panujučym u biełaruskich palitykanaŭ... Patreba kankurencyi, rywalizacyi papichaje chryścijanskich palitykaŭ da ŭzajemnaha licytawańnia kličami katoryja zdarowamu raźwićciu narodu nie pamohuć. A baraćba za partyjny byt, za hałasy wybarščykaŭ kiruje na fałšywyja i duža niebiaspiečnyja darohi"...

Urešcie ŭ uspomnienaj staćci haworycca ab prahramie BChD. i zwaročwajecca asabliwaja ŭwaha na dwa punkty:

> ..."U prasie ŭžo była wiestka, što ŭ ankiecie zakranuta pytańnie ab pryjmie ŭ Chr. Demokracyju i Biełarusaŭ prawasłaŭnych na roŭni z katalikami. U źwiazku z hetym maje być pastaŭlena damahańnie addziełu Kaścioła ad dziaržawy... Nie patrabujem dadawać, što heta ŭžo biezdarožža, jakoje wiadzie da zapiarečańnia katalickich ideałaŭ.
>
> Palityčnaje błudźańnie hrazić poŭnaj zhubaj adzinamu asiarodku, katory moh-by stacca pačatkam zdarowaha adradženskaha biełaruskaha ruchu".

Słowam, „Polak Katolik" warožyć nam niejkija „biezdarožža". Adnak my ich nia bačym, bo z našaj palityčnaj ideolohii i dziejnaści rabić wywady dohmatyčnyja nia dumajem; z druhoha-ž boku addziełu Kaścioła ad dziaržawy nie damahajemsia, a ŭwažajem jaho pry peŭnych warunkach za mahčymy. A ci-ž pryjmo ŭ BChD našych bratoŭ prawasłaŭnych možna ŭwažać za biezdarožža?! M.

tury", jakaja prynosicca da nas z čužych staron praz wodku, mody i niejkija nialudzkija zwyčai.

Chłapcom našym naahuł niama čaho zakinuć, kali paraŭnawać ich da druhich. Zamała mo' jany ceniać swaju biełaruskuju mowu, bo trapiŭšy ŭ miastečka, prad čužymi starajucca hawaryć papolsku, chacia toj, chto dobra wiedaje polskuju mowu, saromicca słuchać ichnuju hutarku, bo jana nie padobnaja da niwodnaj mowy na świecie. Nie razumiejuć taho, što błaznami jość usie tyja, chto nie šanuje swajej baćkaŭskaj mowy, a praz heta i samych siabie.

Sielanin z pad Świra.

Z žyćcia Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury.

I. Dazwoły na spektakli.

Dazwoły na spektakl Hurtki Instytutu pawinny atrymliwać sami ad Starasty. Zajawa moža być napisana pa takoj formie:

Biełaruski Instytut
Haspadarki i Kultury.
Hurtok u .... U
Nr. Starostwa .... paw.
Dn. .... 192.....h. u ....

Asnoŭwajučysia na §§ 4/i, i 58/g Statutu T-wa Biełaruski Instytut Haspadarki i Kultury, hetym majem honar prasić ab wydańni Hurtku „Instytutu" u w. ...., ... wołaści dazwołu na arhanizacyju teatralnaha predstaŭleńnia ŭ wioscy ...., u domie (budynku) ...., dnia .... miesiaca .... hodu.

Adyhrana budzie kamedyja (drama, pjesa) ...., aŭtara ...., jakoj 2 ekzemplary pry hetym dałučajem.

Paśla spektaklu buduć skoki, hulni. Dachod sa spektaklu pojdzie na mety „Instytutu".

Pačatak spektaklu a .... hadzinie ....

Adkaznaść za wiečar biare na siabie Staršynia Uradu Hurtka hram. ....

Podpis:

Staršynia Uradu Hurtka.

(Na zajawu nalapić 2 zał. 80 hr. štemplowych marak).

Kamedyi dla spektaklu možna atrymać pa adresu: Wilno, Zawalna 7, Bieł. Kniharnia, kudy treba wysłać hrošy za teatraln. twory.

II. Jak atkrywać Hurtki Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury.

Zhodna sa statutam Instytutu hurtok paŭstaje ŭ kožnaj miesnaści, dzie znojdziecca choć 3 asoby, jak zapraŭdnyja siabry, žadajučyja zasnawać hurtok i kali ŭrad addziełu zhodzicca na heta. Takim čynam, kali ŭ jakoj-niebudź wioscy 3 asoby buduć žadać pracawać u ramkach statutu Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury, pawinny jany padać u Biełaruski Instytut Haspadarki i Kultury zajawu z prośbaj adčynić u Ich wioscy hurtok Instytutu. U zajawie pawinny być padany kandydaty na staršyniu, skarbnika i sekretara hurtka, a tak sama adres kwatery hurtka.

Takaja zajawa moža być nastupnaha źmiestu:

U Biełaruski Instytut Haspadarki i Kultury,
Addzieł u Wilni, Zawalnaja 7—8.

Nižej padpisanyja, žadajučy pracawać na asnowie statutu Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury, prosim adkryć hurtok Instytutu ŭ wioscy .... wołaści .... pawietu.

Jak kandydataŭ u časowy ŭrad hurtka wy-

KAWALOŬ.

Hutarki ab haspadarcy.

Kapańnie bulby i pierachawańnie jaje.

Chto z nas nia wiedaje, jakoj uspamohaj pry wyžywie jak čaławieka samoha, tak i jaho žywioły jość bulba! Asabliwa ŭ nas u Biełarusi, dzie tak časta-husta nie chapaje haspadaru nia tolki dobraha, sytnaha chleba, ale nawiet i taho „erzacu", da jakoha nas prywučyła wajna. Jość-ža ciapieraka pytańnie, jak pierachawać bulbu praz zimu, kab była cełaj i smaku nie stracila? A woś jak. Paśla wyarańnia zaraz-ža zabrać bulbu lepšuju, a drobnuju, nahniŭšuju i parezanuju (pry wyworawańni) pakinuć pakul što na baraźnie i zabrać paśla. Kali prychodzicca kapać u doždž, dyk prywiozšy bulbu damoŭ nielha jaje zaraz-ža ssypać u sklapy, a treba pakinuć na wolnym pawietry ŭ płytkich słojach na 2-3 dni, kab dobra prawietrała i wysachła. Nastupnaj zadačaj i to hałoŭnaj jość samaje ŭkładańnie bulby na zimu. U nas jaje zwyčajna ssypajuć u waryŭniach u sklapy. U asnowie swajoj jość takoje ssypańnie prawilnym. Ale treba dadać hetych niekalki punktau:

1) Sklep samy musić być suchi, prawietrany i pa mahčymaści wykurany sierkaj (spalić u sklepie kusok zwyčajnaj sierki); 2) bulbu nasypać słajami nie taŭściejšymi za adzin metr (paŭtara aršyna); 3) waryŭniu (ci inšuju miascowaść, hdzie pierachoŭwajecca bulba) kožny dzień až da prymarozkaŭ dobra wietryć, pamiatujučy, što bulba ŭ pieršyja dni pa wykapańni wielmi parycca; 4) zabiaspiečyć bulbu ad pranikańnia marozu, ale nie padnosiačy temperatury zwyš 10°C.

Kali-ž by ŭreście dapilnawać nia ŭdałosia i bulbu maroz „prychapiŭ", dyk z hetaha nia tracić haławy i pastupać hetak: na wypadak, kali maroz tolki „prychapiu", h. zn. nie zmaroziŭ nadta, tahdy zabranuju bulbu („prychoplenuju") možna jšče ŭratawać rassypajučy jaje płytkimi słajami ŭ pamiaščeńni zabiaspiečanym ad marozaŭ, ale nia ciopłym. U hetym pamiaščeńni padymajecca temperatura, pamału tolki, až da wyšyni narmalnaj (10°C). Wiedać pry hetym treba, što bulba psujecca nia samym mierźnieńniem, a adchodžańniem. I dziela taho pry pracesie ratawańnia bulby treba padymać temperaturu akružajučaha jaje pawietra wielmi ŭmieła i aściarožna pamiatajučy, što praca hetaja moža dobra wypłacicca.

Kali-ž bulba źmierzłaja wielmi, dyk nie astajecca ničoha inšaha, jak jaje paryć i karmić žywiołu. Kali-ž urešcie jość bulba ŭžo tak zmarožana, što i hetak spatrebić niemahčyma, dyk nie astajecca ničoha ŭžo inšaha, jak dać jaje na kampost. Jak heta robicca, paznajem inšym razam.

— PAŠYRAJCIE „BIEŁARUSKUJU KRYNICU"! —

staŭlajem: 1) staršynia hram. ....
2) skarbnik hram. ....
3) sekretar hram. ....
Hurtok budzie miaścicca ŭ domie ....
(padać proźwišča i imia haspadara, u jakoha domie budzie hurtok).
Dnia..........192....h. (Padpisy 3-ch asob kandydataŭ u časowy ürad).
wioska ....
pošta ....

Ab atkryćci hurtkoŭ treba zwaračacca ŭ swoj addzieł: z Wilenščyny i Lidzkaha pawietu ŭ Wilenski addzieł; z Wialejskaha, Maładečanskaha i Wałožynskaha paw. u Radaškoŭski addzieł (Radaškawičy, Maład. paw.) Instytutu; z Nawahradčyny ŭ Nawahradzki addzieł (Karelickaja wul.); z Biełastockaha i Paleskaha wajawodztwaŭ u Wilenski Addzieł.

III. Hurtki Biełaruskaha Instytutu Haspadarki i Kultury.

Užo značna arhanizawałasia takich Hurtkoŭ. Budziem drukawać ich pakrysie ŭ našaj hazecie. U hetym Nr. padajom niekalki:

1) U wioscy Baradzieničy, Jodzkaje woł., Brasłaŭskaha pawietu sioleta 23 lipnia zarhanizawany Baradzienicki Hurtok Bieł. Inst. Hasp. i Kultury.

2) U m. Brasławie, wul. Piłsudskaha sioleta 14 žniŭnia zarhanizawany Brasłaŭski Hurtok Bieł. Inst. Hasp. i Kultuy.

3) U wioscy Ciacierki, Jodzkaje wołaści, Brasłaŭskaha paw. 14 žniŭnia sioleta zarhanizawany Ciacierski Hurtok Bieł. Inst. Hasp. i Kultury.

4) U wioscy Siemianiški, Jodzkaje woł. Brasłaŭskaha paw. sioleta 14 žniŭnia zarhanizawany Siemianiski Hurtok Bieł. Inst. Hasp. i Kultury.

5) U wiescy Hustaty, Jodzkaje woł., Brasłaŭskaha paw. sioleta 14 žniŭnia zarhanizawany Hustacki Hurtok Bieł. Inst. Hasp. i Kultury.

Z biełaruskaha žyćcia.

Z Biełarusi pad Polščaj.

Nie zhawarylisia. „Kurjer Wileński" źmiaściŭ piśmo Fr. Alachnowiča, u katorym jon adrakajecca ad adozwy da Biełaruskaha Narodu, wydanaj ad imia „Biełaruskaj Rady" p. Paŭlukiewiča i nadrukawanaj u „Biełaruskim Słowie". Z henaha piśma dawiedwajemsia, što adozwu napisaŭ p. Paŭlukiewič i nadrukawaŭ biaz wiedama siabroŭ Rady. Widać słabaja hena Rada, kali hetak drenna ŭ joj radziać.

Światkawańnie 20-ch uhodkaŭ biełaruskaha druku. Sioleta 14 wieraśnia minaje 20 hod ad dnia wychadu pieršaje časopisi ŭ biełaruskaj mowie — „Našaje Doli", što wychodziła ŭ Wilni ad 1 (14) wieraśnia 1906 hodu. Sprawaj światkawańnia ŭhodkaŭ zaniaŭsia Biełaruski Nacyjanalny Kamitet u Wilni. Jon abraŭ dziela hetaha adumysłowuju kamisiju, składzienuju z siabroŭ Kamitetu i rabotnikaŭ druku.

Dziela taho, što 14 wieraśnia sioleta prypadaje ŭ budni dzień, pastanoŭlena ŭładzić adpawiednuju uračystaść u najbližšuju za henym dniom niadzielu — 19 wieraśnia. Światkawańnie maje być u 12 hadz. dnia i składacca budzie z uračystaje akademii i adnadnieŭnaje wystaŭki biełaruskaha druku, na jakoj buduć zabrany, mahčyma, ŭsie biełaruskija peryjadyčnyja wydańni, pačynajučy ad „Našaje Doli".

Usio heta duža dobra. Adna tolki biada, što uračystaściaj hetaj dumaje zaniacca Bieł. Nac. Kamitet, jaki sapraŭdy źjaŭlajecca arhanizacyjaj „Hramady". A naležyła-b, kab takoje świata światkawała ŭ s i o biełaruskaje hramadzianstwa.

Nadzwyčajny Schod siabroŭ T-wa Bieł. Škoły, jaki nie adbyŭsia 8 žniŭnia dziela niedachwatu hałasoŭ, adbudziecca 8 wieraśnia ŭ 4 hadz. dnia (Wilenskaja 12). Paradak dnia: 1) Rearhanizacyja i 2) Biahučyja sprawy.

Biełarus rektaram Misyjnaha Instytutu. Jak dawiedwajemsia wiadomy biełaruski ksiondz L. Chwiećka naznačany rektaram Misyjnaha Instytutu ŭ Lublinie.

Z Radawaj Biełarusi.

Sprawa pašyreńnia Biełarusi. Apošnim časam u radawych hazetach možna spatkać wiestki ab patrebie pašyreńnia Biełarusi. Sprawa ŭ tym, što da Radawaj Biełarusi až da hetul nie dałučana Homielščyna i čaści Witebskaj i Smalenskaj huberniaŭ. Woś-ža na damahańni Biełarusaŭ, kab henyja biełaruskija ziemli dałučyć da Biełarusi, Maskwa niešta maŭčyć. Widać Biełarusy bajučysia damahajucca.

Žydoŭskaja kalonizacyja. Zaraz istnuje 146 žydoŭskich sielska-haspadarčych kalektywaŭ, jakija majuć 14.755 dziesiacin. Heta aproč žydoŭskich sielska-haspadarčych pasiołkaŭ. Usiaho da 1926 hodu na sielska-haspadarčuju pracu pierajšło 22.881 žydoŭ. U 1926 hodzie na ziamlu budzie pasadžana jašče 750 siemjaŭ.

Uwa ŭsich žydoŭskich sielska-haspadarčych kalektywach uziaty kurs na wiadzieńnie kulturnaje haspadarki, śmat dzie ŭžo ŭtworany małočnyja i syrawarnyja haspadarki i ŭtwarajucca padsobnyja sielska-haspadarčyja pradpryjemstwy. („Saw. Bieł." Nr. 155.)

Biełarusy ŭ Čechasławakii.

„Zamiežnaja Biełaruś". Wyjšaŭ z druku i pradajecca ŭ biełaruskich kniharniach pieršy sšytak nowaj biełaruskaj časopisi wydawanaj u Prazie pad nazowam „Zamiežnaja Biełaruś". Cana knižki 5 zał. 50 hr., bał. 153. Źmiest: K.: Biełaruskamu Narodu. Wierš. P. Krečeŭski: Skaryna i niezaležnaść. Česki nacyjanalny himn. J. H.: Uzajemaadnosiny Biełaruska-Litoŭskaha kniastwa z Čechijaj 500 hadoŭ tamu nazad. Ahulna sławianski himn. P. Krečeŭski: Biełaruś u minułym i sučasnym. K.: Kniha (wierš). P. Znič: Zdrada — drama kanca XV i pačatku XVI st. P. Krečeŭski: Historyja biełaruskaje knihi. I. Franko: Pierakład z ukrainskaha. Wierš. W. Walter: Nowy Ahasfer. Wieršy. Materjały i dakumenty: W. Rusak — Hołas emihracyi. Mandaty B. N. R. Memorandum u Lihu Nacyjaŭ 20.V.1924. Chronika palityčnaha žyćcia. Smiech i Žarty.

Časopiś heta, jak swaim wyhladam wonkawym, tak i źmiestam robić dawoli pawažnaje ŭražańnie. Astajecca tolki prywitać našu emihracyju za jaje pracu dziela Baćkaŭščyny.

Biuleteń Abjednańnia Biełaruskich Studenskich Arhanizacyjaŭ. Pad hetkim nazowam wyjšaŭ u Prazie Biuleteń spałučanych biełaruskich studenskich arhanizacyjaŭ. Biuleteń napisany pa francusku. Źmiest Biuleteniu nastupny: „Da studentaŭ — arhanizawanych u Abjednańnie". „Biełaruś" (Ahulny abhlad). „Aświeta ŭ Radawaj Biełarusi". „Presa biełaruskaha studenstwa", „Chronika".

Z žyćcia kaścielnaha.

Pryjezd Arcybiskupa Jałbžykoŭskaha ŭ Wilniu na zaŭsiody adbudziecca 8 wieraśnia sioł. hodu Arcybiskup pryjedzie asobnym ciahnikom. Razam z im pryjedzie mnoha duchawienstwa z Łomžy i mnoha narodu. Na zaŭtra 9 wieraśnia Arcybiskup adwiedaje litoŭski kaścioł św. Mikałaja.

Narešcie. Da hetaha času, nia hledziačy na Konkordat, jaki hranicy dyecezijaŭ aznačyŭ pa hranicach dziaržaŭnych, polskija biskupy z Polščy rožnymi darohami kirawali relihijnym katalickim žyćciom Biełarusaŭ i Ukraincaŭ u miežach Radawych respublikaŭ. Woś-ža dawiedajemsia, što św. Ajciec hetkuju dziejnaść polskich biskupaŭ spyniŭ. Dyk ciapier radawym uładkm (biełaruskim i ŭkrainskim) astajecca padumać ab biełaruskim i ŭkrainskim biskupach.

Z kraju.

Čyhunka praz Alachnowičy z Mienskam. Čyhunačnaja kanferencyja miž Polščaj i Sawietami dahawaryłasia, što ŭ chutkim časie budzie adkrytaja wymiennaja čyhunačnaja stancyja Alachnowičy na hranicy sawiecka-polskaj. Dziela hetaha abiedźwie starony zabawiazalisia pabudawać adpawiedny lik Breitspecheroŭskich wahonaŭ, heta zn. takich, wosi jakich možna budzie datasawać z narmalnaj šyryni da šyrejšych čyhunak sawieckich. Pokul što budzie adbywacca tawarny abmien. Asabowy i bahažowy ruch dazwoleny pokul što nia budzie.

Rabunkowy napad. 19.VIII na darozie kala wioski Swaboda ŭ Wialejskim paw., Daŭhinaŭskaj hm. na Michała Heranina, u čatyroch: Ilijč Uładysłaŭ, Zienkiewič Jan, Bazyl i Jazep Klimantowičy, žychary w-ki Rečki, zrabili rabunkowy napad. Pabiŭšy pałkami, adabrali ŭ Heranina 73 zł. Winoŭnikaŭ aryštawali.

Z Polščy.

Nowy zakon ab čužaziemcach. Apublikawany nowy zakon ab čužaziemcach, jaki ŭwachodzić u siłu tolki ad 1 studnia 1927 h. Źmiest jaho wielmi niajasny dyk razabracca ŭ im zrazu dawoli ciažka.

Hałoŭnaja rysa nowaha zakonu — heta toje, što ŭsie pastanowy ŭładaŭ I i II instancyi (starastaŭ i wajawodaŭ) źjaŭlajucca akančalnymi, dyk skardzicca na ich dalej niama kamu.

Zakon daje tolki ahulnyja ŭkazańni, ale da jaho jašče ministar unutranych spraŭ maje wydać padrabiaznyja prawiły, u jakich budzie rastłumačany paradak atrymańnia dakumentaŭ, meldawańnia, rehistracyi i atrymańnia dazwołu na časowaje i stałaje žyćcio čužaziemcaŭ u Polščy.

Treba tolki padčyrknuć u Zakonie charakternuju, kab nie skazać macniej, rysu, — Art. 1 Zakonu kaža, što „čužaziemcam źjaŭlajecca kožny, chto nia maje polskaha pašpartu". Heta značyć, što ŭsie, chto žywie ŭ Polščy pa tak zwanych „kartach pabytu" ci iak zw. „karcie azylu" (pašpart Lihi Naropaŭ), chacia-by jany i nia ličylisia hramadzianami nijakaj inšaj dziaržawy— usie jany „čužaziemcy" i nia majuć nijakich hramadzianskich prawoŭ u Polščy.

Piłsudski inspektaram armii. Na pasiedžańni Rady Ministraŭ ustanoŭleny tekst prajektu dekretu Prezydenta R-taj, naznačajučaha Maršałka Piłsudskaha Hieneralnym Inspektaram Armii.

Maneŭry konnicy. Z pačatku hetaha tydnia ŭ wakolicach Ostrołęki adbylisia maneŭry kawaleryi, na jakich byŭ prysutny Prezydent Polščy.

Iź świetu.

Litwa. Kulturna-praświetny kanhres. 22 žniŭnia ŭ Koŭni adbyŭsia kulturna-praświetny kanhres, na jakim było tysiača pradstaŭnikoŭ. Kanhres pratrywaŭ try dni.

Litoŭskaja delehacyja ŭ Lihu Narodaŭ. U skład litoŭskaj delehacyi na pasiedžańnie Lihi Narodaŭ, što adbudziecca ŭ hetym miesiacy, uwachodziać: W. Sidzikaŭskas, litoŭski pasoł u Berlinie, Balutis i O. Milašios.

Adkryćcie ziemlarobskaje wystaŭki ŭ Šaŭlach. 22.VIII u Šaŭlach uračysta adkryli V-ju ziemlarobska-pramysłowuju wystaŭku. Adkryćcia dakanaŭ Prezydent R-taj dr. K. Grinius u prysutnaści Prezesa Min. M. Šležewičusa i inš. U dzień adkryćcia wystaŭku adwiedała 20.000 asob.

S. S. S. R. Sawiecka-perska-turecki hwarancyjny dahawor. Niadaŭna pačalisia pierehawory Sawietaŭ z Turcyjaj i Persyjaj u sprawie hwarancyjnaha sajuzu i supolnaha supracoŭnictwa na palityčnym mižnarodnym poli, asabliwa ŭ sprawach azijackich. Maje heta na mecie supolnyja zmahańni ŭpływaŭ anhielskich u Małoj Azii.

Bunt sawieckaha fłotu. Hazety pišuć, što ŭ Krasnawodzku zbuntawalisia matrosy, da katorych pryłučylisia potym rabočyja. Proci buntaŭnikoŭ byli pasłany čyrwonyja pałki konnicy.

Dahawor hwarancyjny sawiecka-bałtycki. Sakratar sawieckaha pasolstwa zajawiŭ Łatwijskamu Min. Zahr. Spraŭ, što sawiecki ŭrad hatoŭ prystupić da pierahaworaŭ u sprawie hwarancyjnaha sajuzu z bałtyckimi dziaržawami.

Spis nasialeńnia. Z Maskwy danosiać, što 6 śnieżnia budzie dakanany ahulny spis u SSSR.

Biezraboćcie. Jak padaje „Ekonomičeskaja Žyźń" na 1 čerwienia było zarehistrawanych 1.100.000 biezrabotnych.

Żenewa. Kanhres nacyjanalnych mienšaściaŭ u Ženewie. 25.VIII sioł. h. u Ženewie pačaŭ abrady druhi Kanhres nacyjanalnych mienšaściaŭ. Na paradku dziennym Kanhresu jość hetkija sprawy:

1) Sprawazdača z postupu narodnych samaŭradaŭ; 2) Zabiaspiečańnie wolnaści kulturalnaha raźwićcia, 3) Urehulawańnie jazykowaje sprawy; 4) Haspadarčaje roŭnaŭpraŭnie; 5) dziaržaŭnaja prynaležnaść i prawa hramadzianstwa; 6) Sposaby likwidawańnia kanfliktaŭ miž mienšaściami i ŭradami.

Na Kanhresie jość 36 pradstaŭnikaŭ ad roznych narodaŭ z roznych dziaržaŭ Eŭropy. Z Polščy pajechała 6 pradstaŭnikoŭ: biełaruski, ukrainski, litoŭski, niamiecki, žydoŭski i maskoŭski.

Niamieččyna **Niamieckija maneŭry ŭ Bawaryi i Badenii.** 13-15 wieraśnia adbuducca ŭ Bawaryi i Badenii wialikija maneŭry dwuch dywizijaŭ. Z hetaje pryčyny tudy majuć źjechacca pradstaŭniki wajskowaha i palityčnaha świetu. Miž inšymi maje pryjechać Prezydent z siabrami ŭradu.

Niamieckija maneŭry ŭ Uschodniaj Prusii. Na pryšłym tydni tak-ža pačynajucca wialikija maneŭry ŭsich wajennych čaściej Uschodniaj Prusii, razam z „cywilnymi čaściami armii“, jakija taksama nieaficyjalna prymuć učaście ŭ maneŭrach.

Anhlija **Styčka miž wuhlakopami i palicyjaj anhlickaj.** U St. Holens dajšło da bojki miž palicyjaj i wuhlakopami; abkidanaja kamieńniami palicyja dała załp. Praz niekalki hadzinaŭ palicyi ŭdałosia ŭziać wierch.

Hrecyja **Pierawarot u Hrecyi.** U noč z 22 na 23 žniŭnia harnizon u stalicy Hrecyi, Afinach, pad kamandaj hien. Kondilisa zabuntawaŭsia proci dyktatury Panhalosa. Da buntu dałučyŭsia i hrecki flot. Usie ministry razam z Panhalosam aryštawany. Usie palityčnyja dziejačy i wajennyja pasadžanyja ŭ wastrohi Panhalosam, zwolnieny. Utworany nowy časowy ŭrad.

Italija **Bunt wojskaŭ Italii.** Z Paryža danosiać, što ŭ Tunisie zbuntawanyja addziely Italijskaha wojska mieli wialikuju bojku z addziełami ŭradawymi. Uradowyja addziely adstupili pakidajučy ranienych i wajskowy materjał.

Kitaj. **Chatniaja wajna ŭ Kitai.** Paŭdzionnaja kantonskaja armija zaniała miesty Yochoŭ i Achant. Kamanda wojska sajuźnikaŭ wydała zahady, majučyja na mecie ŭstrymać wojska čyrwonych. Wysłana na ich 150.000 ludziej.

Syryja **Wajna ŭ Syryi.** Z Syryi pawiedamlajuć, što tam jašče paŭstancy nie zdajucca. Kala Damašku adzin z najadważniejšych pawadyroŭ zhadziŭsia paddacca, ale tady znajšoŭsia druhi.

Meksyka. **Baraćba za kaściol maje zawastrycca.** Watykan wysłaŭ meksykanskim biskupam zahad, kab u kaściołach nie adpraŭlali nabaženstwa i nie pakidali bajkotu datul, pakul meksykanski ŭrad nie skasuje punktaŭ kanstytucyi, napraŭlenych proci Kaścioła.

Indyja. **Makatma Ghandi wučycielem Chryścijanstwa.** Pawadyr procianhielskaha ruchu ŭ Indyi pastanawiŭ što subotu čytać lekcyi ab Nowym Testamencie ŭ „Nalional College“ u Londanie. Ghandi daŭno zachopleny nawukami chryścijanstwa.

Indyja ŭ niebiaspiecy. Londanskija hazety źwiartajuć uwahu na twareńnie praz Sawiety nowych pawietranych linij na paŭnočnaj hranicy Indyi. Pišuć tak-ža, što Sawiety majuć 1.500 samalotaŭ i što Rykawu sioleta ŭdałosia atrymać na budowu latakoŭ 4.000.000 funt. šterlinhaŭ. Hazety bajacca, što kali emir Aŭhanistanu paddasca sawieckim upływam, to Indyja budzie ŭ niebiaśpiecy.

HRAMADZIANIE!

Prysyłajcie adrasy wašych znajomych, kab my mahli pasłać im probnyja numary našaj hazety.

Pašyrajcie swaju rodnuju časopis, jak tolki možacie!...

Piśmo ŭ Redakcyju.

Wysoka Pawažanaja Redakcyja!

Prašu łaskawa pamiaścić u najbližejšym numary „Bieł. Krynicy“ nižejzłožanaje pajaśnieńnie wiestki, padanaj u Nr. 28 na str. 5 Wašaj pawažanaj časopisi. Skazana tam, što bytcam ja kališ wydaŭ pieršy biełaruski relihijny śpieŭnik „Kantyčku“ i woś jak raz henyja słowy nie zhadžajucca z praŭdaj.

Pieršy biełaruski relihijny śpieŭnik „Kantyčku“ wydaŭ nia ja, a na skolki mnie wiedama znany dziejač na niwie biełaruskaj W. Łastoŭski, na katoraha prośbu tłumačyŭ tyja pieśni z polskaj mowy J. Kupała. Kantyčka taja pralažała štoś z hod u Wilenskaj Kuryi Biskupskaj i była źwierniena biez aprabaty i biez padańnia matywaŭ. Tady bolšaja častka pieśniaŭ była nadrukawana ŭ Biełar. Kalendary, a paśla i wydana „Kantyčka“.

Dalej skazana, što ja heta druhi ŭnijacki ksiondz Biełarus — i heta krychu nia zusim praŭda, bo 8 žniŭnia siol hodu ŭ Pinskim katedralnym kaściele adprawiŭ pieršuju sławianskuju Słužbu Božu (naskolki ja jaho paznaŭ) ščyry Biełarus Ks. Wacłaŭ Anoška.

Z pašanaj Ks. Bol. Pačopka.

Z Wilni.

Padwyška paštowaha taryfu. Ad 1-ha wieraśnia ŭwodzicca nastupnaja źmiena ŭ koštach pierasyłki poštaj listoŭ i pačak:

Krajowyja listy: da 20 hramaŭ płata 20 hroš., wyšej 20 da 250 hramaŭ 40 hr., ad 250 da 500 hr. 80 hrošaŭ. Atkrytki 10 hroš.

Krajowyja druki: ad 1000 da 2000 hr. 60 hrošaŭ.

Krajowyja pački wahaj 10 da 15 klh. 3 zał. 50 hrošaŭ, ad 15 da 20 klh, 4 zał. 50 hr. z dapłataj 10 hr. ad kožnaj pački.

Pry kožnym pierawodzie budzie dapłačawacca 5 hr., a pry kožnaj telehramie 10 hrošaŭ.

Taryf zahraničny: Listy zwyčajnyja da 20 hramaŭ 40 hrošaŭ, za kožnyja dalšyja 20 hram. pa 20 hrošaŭ.

Listy ŭ Aŭstryju, Čechasławaččynu, Rumyniju i Wuhryju da 20 hramaŭ 30 hrošaŭ. Zahraničnyja adkrytki ŭ hetyja krai — 20 hrošaŭ, u inšyja krai 25 hrošaŭ. Listy „ekspress“ — 80 hrošaŭ, upisanyja (zakaznyja) 40 hrošaŭ.

Adsročka wajskowaje słužby dla wučniaŭ siaredniaje školy. Wučni apošnich klasaŭ, jakija sioleta kančajuć 23 h. nia mohuć karystacca z dalšych adsročak słužby wajskowaj.

Zhodna z rasparadžeńniem Min. Spr. Wajsk. wajskowaja ŭłada moža adłažyć takim wučniam pačatak słužby da 1 lipnia 1927 h. Z hetaj metaj treba składać padańni da P. K. U. z paświedčańniem školnym i deklaracyjaj, što pa skančeńni nawuki biezadkładna adbudzie wajskowuju słužbu.

Konferencyja ŭ sprawie školnictwa. Konferencyja pradstaŭnikoŭ T-wa Biełaruskaje Školy, Litoŭskaha Kulturna-Aświetnaha T-wa „Rytas“, Centralnaha Žydoŭskaha Aświetnaha K-tu i Abjadnańnia žydoŭskich škoł Wilenščyny — z pradstaŭnikami polskaha hramadzianstwa, što prychilna adnosiacca da patrebaŭ nacyjanalnaściaŭ zasialajučych Wilenščynu, adbyłasia 26 žniŭnia sioł. h. u sali Litoŭskaha Klubu.

Z pasiarod bolš jak tryccacioch zaprošanych Palakoŭ źjawilisia tolki... piać: adwakat W. Abramowič, redaktar „Przeglądu Wileńskiego" L. Abramowič, adna wučycielka, pasoł Chominski dy pan Godwod.

Konferencyja zakončyłasia biaz nijakich konkretnych rezalucyjaŭ, pakinuŭšy uražańnie, što šyrejšaje polskaje hramadzianstwa nia tolki nie žadaje źmieny i paprawy stanu nia polskaha škalnictwa, dy źmieny adnosinaŭ błady da nacyjanalnych mienšaćciaŭ, ale nawiet bajacca dawiedacca praŭdy ab nacyjanalnym ucisku ŭ Polščy.

Ekzamieny na litoŭskich kursach. 16-20 h. m. adbywalisia ekzamieny na prywatnych humanistyčnych letnich kursach dla niekwalifikawanych wučycialoŭ litoŭskaje mowy ŭ škołach publičnych litoŭskich. Byŭ prysutny pradstaŭnik kuratara. Z 23 zdało ekzamieny 14.

Biskup Matulewič nie daje spakoju Obstu. „Dziennik Wileński" padaje, što bisk. Matulewič, z pryčyny swajej bytnaści ŭ Amerycy na Kanhresie Eŭcharystyčnym, źmiaściŭ u adnej wialikaj amerykanskaj hazecie staćciu, u jakoj wystupaje proci pryznańnia praz Lihu Narodaŭ Wilni Polščy, i kaža, što Litoŭcy nikoli nie pakinuć zmahańnia za Wilniu.

Dyrektaram Litoŭskaj Wučycielskaj Seminaryi ŭ Wilni polskaj uładaj zaćwierdžany Ks. K. Čybiras.

Nadužyćcie ŭ Izbie Skarbowaj. U Wilenskaj Izbie Skarbowaj. jak pišuć polskija hazety, zrobleny wialikija hrašowyja nadužyćci. Sprawaj hetaj užo zanialisia prakuratura i kantrolnaja pałata;

Jak paznać padroblenyja manety. Ciapier jość šmat padroblenych manet pa 50 hr. i pa 2 zał. Padroblenyja majuć 3 adznaki, pa jakich možna ich paznać, — heta: zwon, koler i waha. Fałšywyja majuć hluchi zwon, ciamniejšyja i mnoha lahčejšyja.

Nadužyćci wilenskaj palicyi. Ad niekatoraha času chodziać čutki, što ŭ palicyi wilenskaha wokruhu byli nadužyćci z aprawizacyjaj koniaŭ.

Dziela hetaha daručana kamendantu wokruhu zrabić rewizyju, jaki i prystupiŭ da jaje.

Biezraboćcie raście. Biezraboćcie ŭ Wilni, jakoje krychu było źmienšyłasia ŭ suwiazi z adychodam čaści biezrabotnych u wioski na haspadarčyja raboty, iznoŭ pačynaje raści ŭ suwiazi z likwidacyjaj fabryk u mieście. Śledam za likwidacyjaj fabryk dreŭnaje tkaniny, pačali likwidawacca šklanyja huty.

Nadowiačy źlikwidawałasia adna huta, wykinaŭšy na bruk kala 200 rabotnikaŭ. Spadziajucca spynieńnia pracy i ŭ druhich

Školnaja prynuka. Ad pieršaha wieraśnia pad školny prymus (abawiazak wučycca ŭ škole) padpadajuć — apracza starejšych — tak-ža i dzieci jakija ŭradzilisia ŭ 1919 hodzie.

Pašparty buduć wydawać wojty. Hminnym wojtam maje być dadziena prawa wydawańnia pašpartoŭ žycharam ich hminaŭ, dziela čaho dahetul treba było zwaračacca da starostaŭ.

Zaraznyja chwaroby ŭ Wilni. U časie ad 10 da 21 h. m. na abšary Wilni byli wypadki hetkich zaraznych chwarobaŭ: Brušny tyfus—2, plamisty tyfus—3, nieakreśleny tyfus—1, dyfteryt—6, škarlatyna—2, wospa—2, kokluš—1, krywaŭka—7, tetania—2, roža—1, wodra—2.

Naša Pošta.

Telechaniencu: atrymali, dziakujem. Prosim was čaściej da nas pisać. Byłob duža pažadana, kab wy zaŭsiody pisali nam ab žyćci wašaha biełaruskaha kutka, ab jakim świet nadta mała wiedaje.

Bliskamu susiedu: atrymali, drukujem. Pišycie da nas ab kožnym ważniejšym zdareńni ŭ wašym hramadzkim žyćci.

Sielaninu z pad Świra: atrymali, drukujem. Ciapier pačynajecca pawalniejšy čas, dyk pišycie da nas čaściej.

Kaściuku — Zakabłuku: Prysłanaje atrymali, dziakujem, skarystajem u nastupnych numaroch.

Wiaskoŭcu: atrymali, paprawiŭšy skarystajem. Pišycie bolš.

Zydoru: atrymali, skarystajem.

St. Al. staćciu wašu ab arhanistych atrymali. Dziakujem. Nadrukujem u wadnym z čarodnych numaroŭ. Pišycie ab hetaj. sprawie, a takža ab muzycy čaściej. Budziem duža ŭdziačny-

A. Kawalowamu: wašy staćci ab haspadarskich sprawach drukujem, Byłob duža pažadanym, kab ab hetym wy čaściej nam pisali. Spadziajomsia, što spoŭnicie našu prośbu.

B. T-r: dziakujem. Nadrukujem ci ŭ čarodnym numary, ci ŭ adnym z najbližejšych.

St. Al.: staćciu wašu ab našaj pieśni atrymali. Dziakujem. Nadrukujem.

Aniśku D. z pad Sakołki: staćciu wašu atrymali, Nr. 11 hazety pasyłajem.

Žučancy Stasi z Čeresa: wy adhadali 4 zahadki, pasyłajem wam 4 knižki.

Chadanionku Michału z Hermanowič: wy adhadali tolki 3 zahadki, pasyłajem wam 3 knižki.

Skačku J. z Waŭkałat: na wašyja pytańni adkazana piśmom, razhadki wašyja niaŭdačnyja.

Anufromu P, z Zarača: razhadki wašyja nia zusim udačnyja.

Janulewič N. z Połnica I: zahadak wy nie razhadali; Rydzielewiču hazetu wyšlem.

Filimončyku sa Smarkoń: wy razhadali tolki adnu zahadku.

Łaboru M. z Miżewič: razhadki wašyja nia ŭdačnyja.

Władysławu W. i inšym z Łyntup: pisulku wašuju z adresami atrymali; z 1 wieraśnia pašlem usim hazetu.

Usiačyna.

Raspaŭsiudžańnie mowaŭ na ziamli. Kitajskaj mowaj haworać 350 milj., anhielskaj—145, indyjskaj—120, rasiejskaj—100, niamieckaj—77, hišpanskaj—65, francuskaj—62, Japonskaj—58, italjanskaj—42, arabskaj—32, partuhalskaj—30, indastanskaj—30, jawajskaj—28, benhalskaj—26, polskaj—20, ukrainskaj—22, biełaruskaj—12, serbo-kraackaj—14, rumynskaj—12, halandskaj—10, wanherskaj—10, tureckaj—10, hreckaj—7, českaj—6, šweckaj—6, baŭharskaj—6, danskaj—5, łatyšskaj—3, finskaj—3 sławackaj—3, litoŭskaj—3, katalonskaj—2, albanskaj—1 miljon ludziej.

Razhadki.

Zahadak, padadziennych u Nr. 27 našaj hazety: 1—strach; 2—usioroŭna; 3—z kataru; 4—pažaŭcieje; 5—adazwacca; 6—z wierchniaha; 7—u ladoŭni.

Dziela taho, što najbolšy lik razhadanych zahadak byŭ 4 i 3, to my j pasyłajem adnej asobie 4 a druhoj 3 knižki, chto mienšy lik razhadaŭ, tamu ničoha.

Prysyłajcie padpisku na „Biełar. Krynicu".

Redaktar-wydawiec T. Wojciechowič. Biełaruskaja Drukarnia im. Fr. Skaryny. Wilnia, Ludwisarskaja 1.